

АНТИКРИЗОВА СИСТЕМА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1. Економічна безпека підприємств
2. Реструктуризація та санація (фінансове оздоровлення підприємств)
3. Банкрутство та ліквідація підприємства.

1. Економічна безпека фірми - це стан корпоративних ресурсів та інших підприємницьких можливостей за якою гарантується найбільш ефективно їх використання для стабільного функціонування та динамічного, науково-технічного розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім негативним впливом.

Головна мета економічної безпеки – це забезпечення його тривалого і максимально ефективного функціонування нині та високого потенціалу в майбутньому.

Основні функціональні цілі економічної безпеки підприємства:

- 1) Забезпечення високої фінансової ефективності, стійкості та незалежності підприємства.
- 2) Забезпечення технічної незалежності та досягнення високої конкурентоспроможності його технічного потенціалу.
- 3) Висока ефективність менеджменту.
- 4) Мінімізація негативного впливу виробничої діяльності на стан довкілля.
- 5) Правова захищеність підприємства.
- 6) Забезпечення захисту інформаційного поля.
- 7) Високий рівень кваліфікації персоналу
- 8) Забезпечення безпеки персоналу підприємства його капіталу і майна.

Типова структура функціональних складових економічної безпеки підприємства:

- 1) Фінансова складова
- 2) Інтелектуальна і кадрова складова
- 3) Техніко-технологічна складова
- 4) Політико-правова складова
- 5) Інформаційна складова
- 6) Економічна складова
- 7) Силова складова.

2. Реструктуризація – це процес здійснення взаємопов'язаних в часі організаційно-економічних, правових і технічних заходів спрямованих на зміну виробничо-господарської та управлінської структури підприємства, а також форми власності та організаційно-правового стану з метою перетворення їх на повноцінних суб'єктів підприємницької діяльності здатних ефективно функціонувати за умов ринкової економіки.

Основні завдання реструктуризації підприємства:

- 1) Забезпечити їх виживання на певний час
- 2) Відновити їх конкурентоспроможність на тривалу перспективу

Основні форми,види та масштаби реструктуризації підприємства, тобто реструктуризація буває :*(кожен вид реструктуризації охарактеризувати письмово в зошиті для самостійних робіт)*

- I. За масштабами
  1. Часткова (обмежена)
  2. Комплексна (всебічна)
- II. За видами
  1. Управлінська

2. Технічна
3. Економічна
4. Фінансова
5. Організаційно-правова.

III. За формами

1. Оперативна
2. Стратегічна

Порядок реструктуризації підприємства :

1. Попередній аналіз стану підприємства
2. Включення до реєстру не платоспроможних підприємств та організацій.
3. Поглиблений аналіз техніко-економічного та фінансового стану підприємства.
4. Обґрунтування , концепції, реструктуризація підприємства.
5. Розробка плану реструктуризації, розробка бізнес-планів нових реорганізованих підприємств.
6. Здійснення організаційно-економічних , правових ,технічних заходів з реструктуризації.
7. Визначення економічної ефективності реструктуризації підприємства.
8. Оцінка результатів створення та функціонування нових організаційно-правових структур

Варіанти реструктуризації:

1. Об'єднання (злиття підприємств) з утворенням нової юридичної особи.
2. Виділення окремих структурних підрозділів
3. Передача виокремлених структурних підрозділів в сферу управління іншого керуючого органу.
4. Перепрофілювання підприємств.
5. Створення державної холдингової компанії з дочірніми підприємствами.

Комплекс заходів з реструктуризації:

1. Заміна керівництва фірм.
2. Часткове закриття.
3. Поділ великих підприємств на частини
4. Продаж частин основних фондів
5. Поліпшення якості продукції
6. Зменшення витрат на виробництво.
7. Скорочення чисельності зайнятих.
8. Продаж зайвого устаткування.
9. Проведення процедури банкрутства.
10. Поліпшення ефективності маркетингу.
11. Запровадження прогресивних форм управління.
12. Відстрочка або списання боргів.

Санація (фінансове оздоровлення) – комплекс послідовних. взаємопов'язаних заходів виробничо-технічного, організаційного та соціального характеру спрямованих на виведення суб'єкта господарювання із кризи і відновлення або досягнення ним прибутковості та конкурентоспроможності.

Типова структура бізнес плану санації.

1. Загальна характеристика та фінансовий стан підприємства.
2. Основні параметри бізнес плану (варіант санації, фінансовий результат ітд))

3. Заходи для відновлення платоспроможності та підтримки ефективності господарської діяльності.
4. Ринок і конкуренція
5. Маркетингова діяльність
6. План виробництва та його ресурсне забезпечення.
7. фінансовий план.
8. Обґрунтування способів подолання неймовірних ризиків в процесі здійснення фінансового оздоровлення.
- 9.

3. Банкрутство – це неспроможність підприємства задовольнити вимоги кредиторів і виконати фінансове зобов'язання перед державними і місцевими бюджетами.

Причини банкрутства:

I. Зовнішні

- 1) Політичні
- 2) Соціально-економічні
- 3) Науково-технічні
- 4) Зовнішньоекономічні

II. Внутрішні

- 1) Незадовільний стратегічний план розвитку.
- 2) Низька якість менеджменту
- 3) Недосконалість механізму ціноутворення.
- 4) Збільшення дебіторської та кредиторської заборгованості.
- 5) нераціональна організаційна структура.
- 6) Дефіцит власних оборотних коштів.
- 7) Брак належного інвестування.

Симптоми банкрутства

1. Зменшення обсягів реалізації продукції.
2. Падіння попиту на продукцію.
3. Зниження прибутковості виробництва.
4. Втрата клієнтів і покупців.
5. Низький рівень використання виробничого потенціалу.
6. Збільшення витрат на виробництво та реалізацію продукції.
7. Зниження рівня продуктивності праці.
8. Скорочення кількості робочих місць.

Етапи порушення справи про банкрутство.

1. Встановлення факту банкрутства боржника.
2. Становлення факту безмірності вимог кредиторів, який ініціює порушення справи про банкрутство.
3. Визначення майнових активів боржника.
4. Виявлення всіх можливостей кредиторів.
5. Обґрунтування можливого плану санації або реструктуризації.
6. Якщо можливо – проведення реструктуризації.
7. Визнання боржника банкрутом, якщо заходи реструктуризації або санації не дали позитивних результатів.

Основні причини ліквідації збанкрутілих підприємств.

1. Вартість майна боржника починає знецінюватись і бракує будь якої можливості їх відновити.

2. Жодна юридична та фізична особа не звернулась до відповідного органу із заявою про проведення реструктуризації чи санації.
3. Жоден із поданих санаційних планів не було схвалено кредитором.
4. Запропонований план виходу з кризи не можливо реалізувати.